



# Αξίες και Ηθική στον εργασιακό χώρο

**Καθηγητής Λ. Χυτήρης**



***«Το αδιόριστον των λέξεων γεννά***

***το ακατάστατον των ιδεών***

***και τούτο πάλιν το ακατάστατον των πράξεων».***

*Αδαμάντιος Κοραΐς.*



## Ορισμός – Έννοια Εργασίας

- Εργασία είναι η συνειδητή καταβολή ανθρώπινης, σωματικής ή πνευματικής προσπάθειας για το ζην ή/και το ευ ζην.
- Άρα η εργασία έχει μία αξία ή απαξία, ανάλογα του οφέλους ή της βλάβης-ζημίας, που αυτή επιφέρει ή προκαλεί.
- Μια εργασία χαρακτηρίζεται ως ηθική, αν είναι προϊόν της ηθικής συνείδησης του πράττοντος - εργαζομένου ή/και είναι σύμφωνη με τον ηθικό νόμο (κανονιστικές αρχές).



# Καθοριστικοί Παράγοντες Επιλογής Δουλειάς και Σταδιοδρομίας (Career Anchors)

- Να ασκώ εξουσία/ διοικώ
- Να εφαρμόζω και βελτιώνω τις τεχνικές μου γνώσεις
- Να κάνω/ έχω δική μου δουλειά
- Να έχω μεγάλη ανεξαρτησία στη δουλειά μου (τι και πώς το κάνω)
- Να έχω σίγουρη/ μόνιμη δουλειά
- Να προσφέρω στην κοινωνία
- Να ξεπερνώ δύσκολες καταστάσεις, κερδίζω στα δύσκολα
- Να ισορροπώ μεταξύ δουλειάς – οικογένειας και προσωπικών αναγκών



**Ηλικία**  
(αυτοεικόνα –  
αυτογνωσία)



**Εμπειρία**  
**Επαγγελματική**



**Γνώσεις/  
Πληροφορίες**



# Ηθική

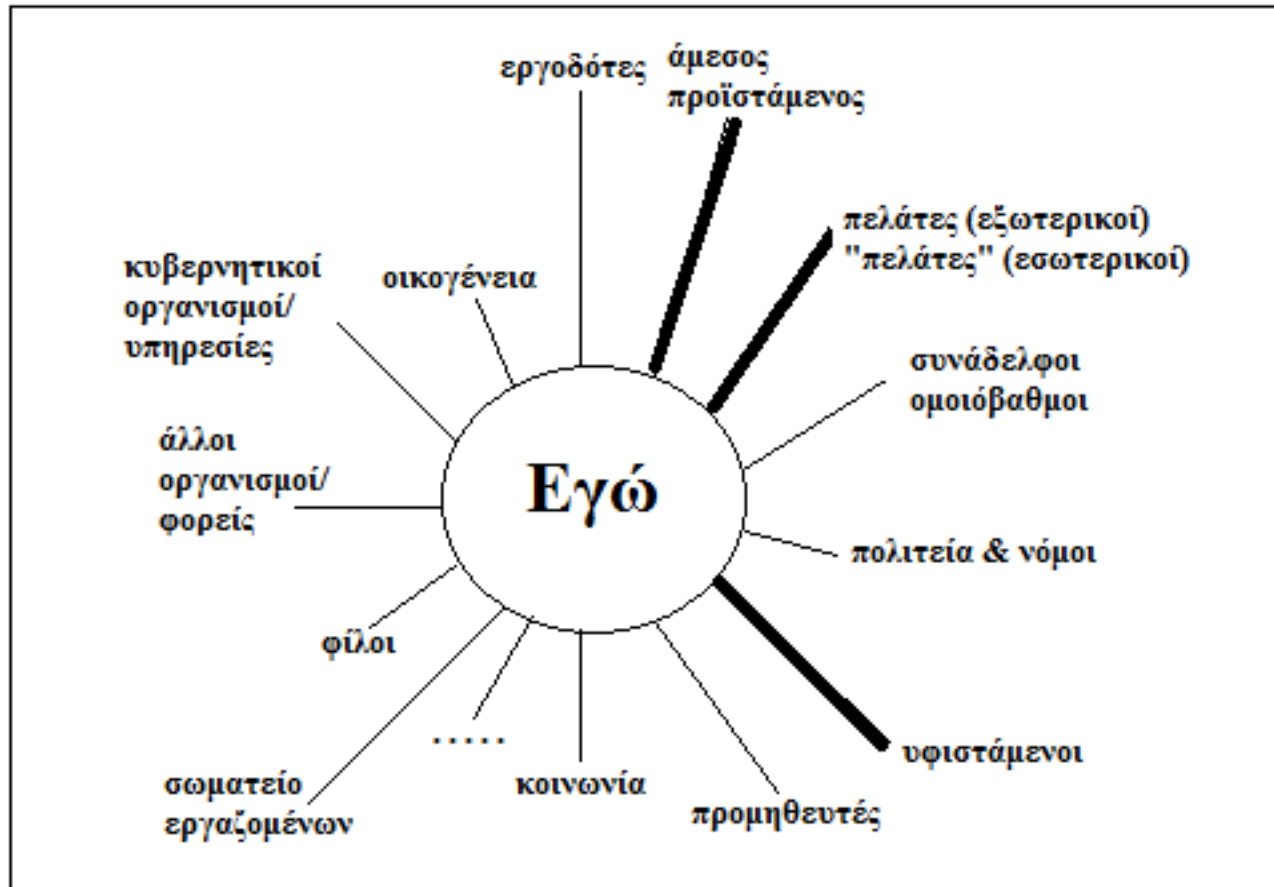
- Είναι κλάδος της φιλοσοφίας ο οποίος περιλαμβάνει την κατηγοριοποίηση και την αποσαφήνιση εννοιών ορθής και λανθασμένης πράξης/ συμπεριφοράς.
- Προκύπτει από τον τρόπο ζωής, τις αντιλήψεις και τις αξίες, την ιστορία και τις παραδόσεις.
- Προσδιορίζει ένα σύστημα κανόνων, αρχών και προτύπων.
- Ρυθμίζει τις ενέργειες και τις στάσεις του κοινωνικού συνόλου σε μία δεδομένη χρονική περίοδο και συνθήκη.



# Εργασιακή Ηθική

- Αφορά την ηθική αυτής καθ' αυτής της εργασιακής σχέσης και τα στοιχεία που την ορίζουν.
- Γίνεται ευκολότερα αντιληπτή ως μια μορφή εφαρμοσμένης ή επαγγελματικής δεοντολογίας.
- Εξετάζει τις ηθικές αρχές και τα ηθικά προβλήματα/ διλήμματα που προκύπτουν σε ένα συγκεκριμένο εργασιακό περιβάλλον και τις εφαρμοζόμενες/ δέουσες πρακτικές και συμπεριφορές σε κάθε τομέα της εταιρικής λειτουργίας/ συμπεριφοράς.
- Είναι ένας κώδικας δεοντολογίας.

# Χάρτης (Job Map) Σχέσεων - Προσδοκιών Εργασίας/ Ρόλου



**Σχόλιο:** Το μήκος και το πάχος της γραμμής είναι ανάλογα της ηθικής υποχρέωσης.



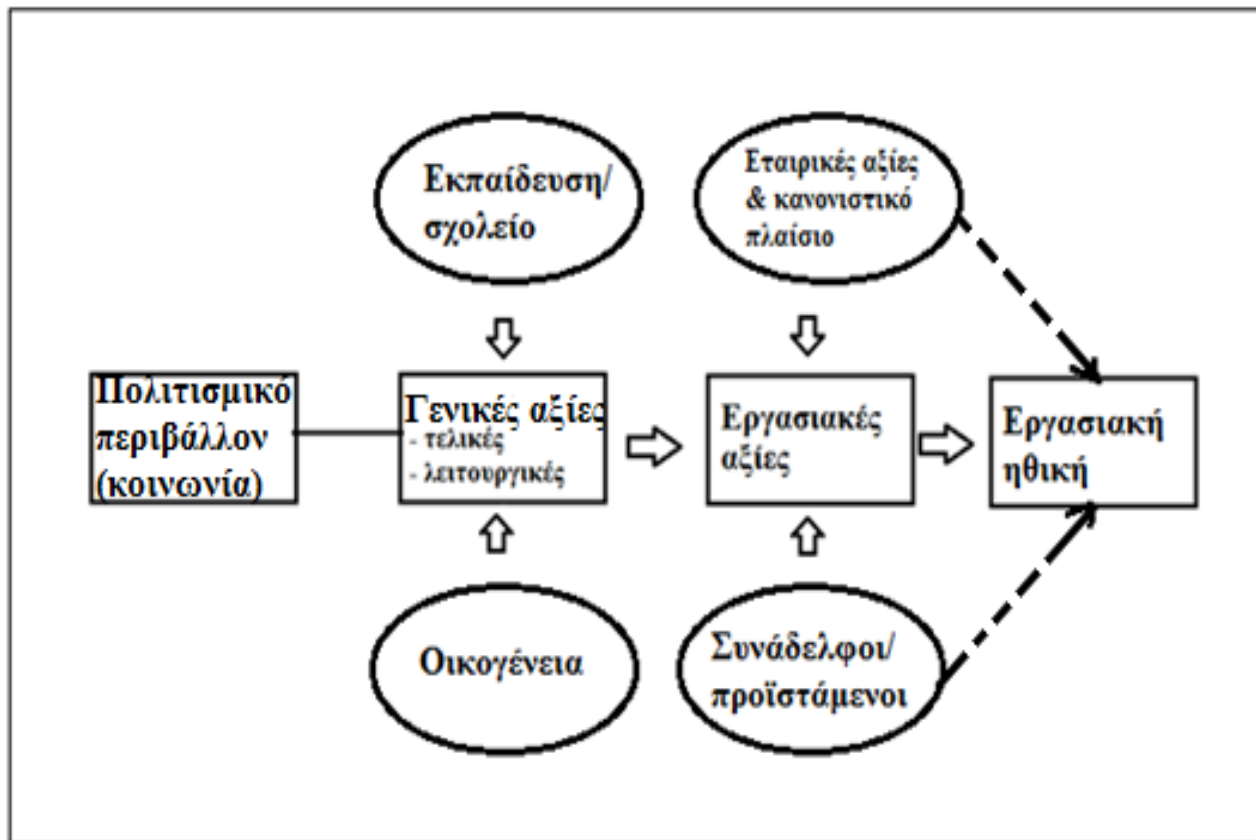
# Αξίες

- Είναι συνέπεια της εμπειρίας και της συναναστροφής του ανθρώπου με άλλους.
- Είναι αποτέλεσμα πολιτισμικής μάθησης.
- Αφορούν στα επιδιωκόμενα (τελικές αξίες) και στα μέσα επίτευξής του (λειτουργικές αξίες).
- Ως διαμορφωτές αξιών θεωρούνται οι γονείς, η ευρύτερη οικογένεια, οι φίλοι, οι δάσκαλοι, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το διαδίκτυο.
- Οι προσωπικές αξίες αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση των εργασιακών αξιών.





# Αξίες



Σχέση αξιών  
–εργασιακής  
ηθικής.



# Εργασιακές Αξίες Εργοδοτών

- i. Όρεξη και ενδιαφέρον για δουλειά
- ii. Αυτό-παρακίνηση
- iii. Αξιοπιστία και υπευθυνότητα
- iv. Κίνητρα προσωπικής ανάπτυξης και μάθησης
- v. Θετική στάση απέναντι στους συναδέλφους και τη διοίκηση
- vi. Ισχυρή αυτοπεποίθηση
- vii. Προσαρμοστικότητα και ευελιξία στις αλλαγές
- viii. Επαγγελματισμός
- ix. Ειλικρίνεια και ακεραιότητα
- x. Αφοσίωση στη δουλειά



# Εργασιακές Αξίες Εργαζομένων

## **A. Γενικές εργασιακές αξίες:**

- ✓ Ισορροπία μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής.
- ✓ Δυνατότητα λήψης αποφάσεων/ άσκησης επιρροής.
- ✓ Ακεραιότητα, ειλικρίνεια, σεβασμός.
- ✓ Αναγνώριση ικανοτήτων, γνώσεων, δουλειάς.
- ✓ Ελάχιστο ή καθόλου στρεσογόνο εργασιακό περιβάλλον.

## **B. Αξίες σχετικές με το εργασιακό περιβάλλον:**

- ✓ Ευέλικτο και ποιοτικό περιβάλλον εργασίας.
- ✓ Καλή αμοιβή, ευκαιρίες ανέλιξης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

# Εργασιακές Αξίες Εργαζομένων

## Γ. Αξίες σχετικές με τις αλληλεπιδράσεις με τους συναδέλφους:

- ✓ Συναγωνισμός και **όχι** ανταγωνισμός.
- ✓ Ικανή ηγεσία.
- ✓ Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
- ✓ Κοινωνικοποίηση - Επικοινωνία.
- ✓ Αναγνώριση – Υποστήριξη.
- ✓ Ομαδικό πνεύμα, εμπιστοσύνη και ειλικρίνεια.

## Δ. Αξίες σχετικές με την ίδια την εργασία:

- ✓ Δημιουργική και ενδιαφέρουσα (challenging) εργασία.
- ✓ Ποικιλία στη καθημερινή εργασία και **όχι** μονοτονία.
- ✓ Σαφείς – συγκεκριμένες οδηγίες εκτέλεσης εργασίας.
- ✓ Ενημέρωση/ ανατροφοδότηση από τους ανώτερους (feedback).



# Οφέλη Καλών Πρακτικών Εργασιακής Ηθικής

- Υγιές, από άποψη διαπροσωπικών σχέσεων, εργασιακό περιβάλλον
- Παραγωγικό και δημιουργικό εργασιακό περιβάλλον
- Υψηλότερη παραγωγικότητα της εργασίας
- Προσωπική ανέλιξη των ίδιων των εργαζομένων
- Ανάπτυξη της επιχείρησης
- Απόκτηση καλής φήμης της επιχείρησης



# Κόστη Κακῶν Πρακτικῶν Εργασιακῆς Ηθικῆς

- Ανεπιθύμητο εργασιακό περιβάλλον
- Μειωμένη παραγωγικότητα της εργασίας
- Απώλεια θέσεων εργασίας
- Οριστικό κλείσιμο της επιχείρησης
- Απόκτηση κακής φήμης
- Διαπροσωπικές συγκρούσεις,
- Απουσίες, αποχωρήσεις, χαμηλό ηθικό από τη πλευρά των ίδιων των εργαζομένων



# Κριτήρια Ηθικών Αποφάσεων

- i. Το κριτήριο του οφέλους για τους πολλούς.
- ii. Το κριτήριο της εξυπηρέτησης ατομικών συμφερόντων.
- iii. Το κριτήριο της αναγνώρισης των δικαιωμάτων και της ελευθερίας του άλλου.
- iv. Το κριτήριο της δικαιοσύνης.



***Το της επιχείρησης όλης ήθος  
ομοιούται τοις στελέχοις.***

*παράφραση της ρήσης του Ισοκράτη:*

*«Το της πόλεως όλης ήθος*

*ομοιούται τοις άρχουσι».*